

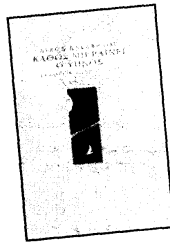
Βιβλιο-γραφίες

Από τον **ΦΙΛΙΠΠΟ ΠΑΝΤΑΖΗ**

Διάλογος εποχών, γλώσσας και λέξεων

«ΚΑΘΩΣ ΜΙΚΡΑΙΝΕΙ Ο ΥΠΝΟΣ»
ΝΙΚΟΥ ΚΑΡΑΒΕΛΟΥ
«ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ», σελ. 60

Σε μια καλαίσθητη έκδοση, μόλις κυκλοφόρησε από τον οίκο «Γαβριηλίδη» η νέα ποιητική συλλογή του Νίκου Καραβέλου με τίτλο «Καθώς μικραίνει ο ύπνος». Η υπαρξιακή αγωνία, ο έμμεσος πύλη σαφής κοινωνικός προβληματισμός, ο διάλογος με τους νεκρούς με τους οποίους υπάρχει η κοινή ιθαγένεια του χρώματος, αυτή η κοινή κάθητη πατρίδα, μέσα από στρώματα πετρωμάτων και μύθου, οι μορφές του χαμένου πατέρα, της μάνας με το αιώσιο εργοχείρο της αποτελούν τους άξονες της ποίησης του Νίκου Καραβέλου-δικηγόρου στο επάγγελμα- σ' αυτή την τέταρτη ποιητική δουλειά του. Ίσως τη μόνη πραγματικότητα που ανιχνεύει ο ποιητής και επιμένει να αναγνωρίζει μέσα από τη γραφή, κάποτε συνώνυμη με το θάνατο και τον πόνο. Γι' αυτό, στο ποίημα «Όργανο», όπως αναφέρει, «φόνος και γραφή / έχουν κάτι κοινό / απαιτούν αιχμηρό

εργαλείο». Με όργανο, λοιπόν, τη φωνή του, λιπή, ενίοτε υποφωτισμένη, προσπαθεί να εξηγηθεί και να εξηγήσει την πραγματικότητα. Από τα πρώτα κιόλας ποιήματα φιλοτεχνείται το περιβάλλον. Με λέξεις-κλειδιά, όπως «θάνατος», «ο νεκροί», «ο φόνος», «η γραφή», «η μάνα» ή με λέξεις κλειδιά που δεν προφέρονται, αλλά υπονοούνται, όπως «πατέρας», «ζωή», «συνέχεια», δυναμώνει ο λόγος και η αναγκαία σιωπή. «Πώς να δουλέψεις τον ηπλό / πώς να κρατήσεις τη γη στην παλάμη σου. / Ζούσαν χωρίς βιασύνη / έβρισαν λέξεις, πλήθυναν. / Βρήκε καθένas μια γλώσσα να κρύβεται. / Γραφή σημαίνει ωρίμανση. / Ενίοτε επιβολή / Ανθρώπου πάνω στον άνθρωπο. Διά των λέξεων». Αυτό λέει στο ποίημα του «Η χρησιμότητα της γραφής», ενώ στην «Πατρίδα Κάθητη» αναφέρει: «Αυτό το σήμα. / έρχεται, οριοθετεί / πεθαίνει σε στρώματα μύθου. / Υπάρχουν λέξεις / που ένωσαν πόλεμο στο πετα τους. / Που χάθηκαν / στον τελευταίο εποικισμό. / Ζούμε! Όταν εκφέρουμε. / Όσο ανέρχονται το βάρος μας! Οι νεκροί».

Διάλογος λοιπόν ανάμεσα σε ζωντανούς και νεκρούς. Αρα συνύπαρξη. Κι ακόμα κάποτε συναπόφαση, ακόμα κι αν δεν το καταλαβαίνουμε. Γιατί συνηθίζουμε με αυτούς, σ' αυτή την κάθητη πατρίδα. Γι' αυτό στο ποίημα «Συναντήκων», ο Νίκος Καραβέλος λέει: «Σύνθετο απαρέμφατο. / Επιστρέφει πολεμώντας κατάστηθα / Η νεκρό επί ασπίδος. / Δρα μετά θάνατον! Υπόλειμμα που δακρύζει. / Ρήμα σε όλες τις γλώσσες! Πένθος ομόγλωσσο. / Με το δικαίωμα να σκέφτεται! Να ιστορεί κατά βούλησιν! Να θυμάται! Τις αναμνήσεις των άλλων. / Να επιβάλλει τη μνήμη του. / Κι αν τελικά επιβάλλεται! Μαζί μ' εκείνους να λησμονιέται». Ένας ποιητικός διάλογος ανάμεσα σε διάφορες εποχές, στην ίδια γλώσσα, ένας διάλογος ανάμεσα στις ίδιες τις λέξεις. Σαφείς αιχμές. Ειρωνεία κάποτε. Με τρυφερότητα μέσα στην αυστηρότητα των στίχων. Γνώρισμα της γραφής του ποιητή είναι η δυνατότητα που αφήνει στον αναγνώστη να συμπληρώσει, να διαφωνήσει, να προσκτείνει. Σαν μια συζήτηση, μια κουβέντα χωρίς πολλά, όπως συμβαίνει ανάμεσα σε παλιούς γνώριμους, σε φίλους. Το εξώφυλλο και το οπισθόφυλλο επιμελήθηκε η ζωγράφος Δήμητρα Σιατερλή.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ

- «Απειρος Χώρα», μηνιαία επιθεώρηση ενημέρωσης και προβολής ηπειρωτικών θεμάτων.
- «Ιστορία», μηνιαίο περιοδικό, με αφιέρωμα στον Φιντέλ Κάστρο, τη Γενοκτονία των Αρμενίων και τη Διδώ Σωτηρίου.
- «Προσελήνωση», Richard Platt, «Πατάκης». Η εκπληκτική ιστορία των αστροναυτών Νιλ Άρμστρονγκ, Μπαζ Όλτριν και Μάικλ Κόλινς, μέσα από μια εντυπωσιακή έκδοση.
- «Διαβάζω», μηνιαία επιθεώρηση του βιβλίου, με αφιέρωμα στη ζήλια και συνεντεύξεις των Γιώργου Σκαμπαρδώνη και Βασίλη Γκουρογιάννη.
- «Η τέχνη του πολέμου», Sun Tzu, «Οξύ». Κλασικό εγχειρίδιο στρατηγικής όπου εξετάζεται κάθε πτυχή της σύγκρουσης -οικονομική, πολιτική, κοινωνική, ψυχολογική.

ΠΑΙΔΙΚΟ

«Ο ΖΩΪ ΚΑΙ Η... ΠΟΝΤΙΚΟΜΟΝΑ ΛΙΖΑ»
ΑΛΕΚΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ
«ΚΕΔΡΟΣ», σελ. 96

Μια ιστορία για μικρά και μεγάλα παιδιά, μια ιστορία για τη δύναμη της θέλησης, για την αξία να ονειρεύεσαι και να ελπίζεις. Ηρωας του βιβλίου, ο Ζώϊ, ένα πανέξυπνο, τριχαριτωμένο ποντικόκι, που ζει με την οικογένειά του σ' ένα παλιό σπίτι στις δυτικές συνοικίες

της Αθήνας. Ανυπομονεί να μεγαλώσει και να καταλάβει τον κόσμο γύρω του. Όταν ο πατέρας του, ο κύριος Ντι, χάνει τη δουλειά του και η οικογένειά του αντιμετωπίζει πλέον σοβαρά οικονομικά προβλήματα, ο Ζώϊ δεν το βάζει κάτω. Δίνει όρκο στον εαυτό του, ότι θα αλλάξει τη μοίρα του. Ένα κομψό, στρογγυλό σκολατάκι τυλιγμένο σε χρυσόχαρτο θα τον βοηθήσει να πραγματοποιήσει τα όνειρά του. Η Μόνα Λίζα.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

«ΟΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ»
ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ
«ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ», σελ. 220

Μοντερνιστικό μυθιστόρημα, που εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1964. Ο Λάζαρος, ο ήρωας των «φωτογραφιών», ως alter ego του Β. Βασιλικού, ξεφυλλίζει τις σημαντικές στιγμές του, στη γενέθλια πόλη. Τις πρώτες εμπειρίες της ζωής, τους εφηβικούς έρωτες, στιγμιότυπα από την Κατοχή και τις κακουχίες, τη σκληρότητα και την εγκατάλειψη, σε ένα ρεαλιστικό κάδρο. Που απεικονίζει την ελληνική πραγματικότητα της καταστροφής και των προσφύγων, των άνεργων και των άστεγων.

«ΟΥΡΑΝΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΗ»
ΜΑΡΩ ΔΟΥΚΑ
«ΠΑΤΑΚΗ», σελ. 528

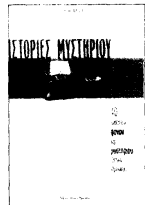
Ο Ιάκωβος, μαθητής στην τρίτη Λυκείου, και η τελειόφοιτη της Νομικής Μάρω συνδέονται ερωτικά. Εκείνη σύντομα θα τον εγκαταλείψει. Ο Ιάκωβος, έπειτα από πολλές περιπέτειες, θα βρεθεί έγκλειστος, εξαιτίας της παραβατικής συμπεριφοράς του, στην Κασσαβετία Φυλακή Ανηλίκων στον Αλμιρρό Μαγνησίας. Εκεί εργάζεται προσωρινά ως λογιστής, μολονότι δάσκαλος, ο Βολιώτης Ριχάρδος. Γύρω από τα τρία αυτά πρόσωπα, υπάρχουν οι άμεσοι και οι απόωτεροι σε χρονικό βάθος συγγενείς, καθώς και ο κόσμος, οι τρόφιμοι, το προσωπικό της φυλακής.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ

«ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ»
KEN WEBER
«ΜΟΝΤΕΡΝΟΙ ΚΑΙΡΟΙ», σελ. 256

Σαράντα υποθέσεις φόνου και μυστηρίου ζητούν εξιχνίαση. Επιστρατεύστε την παρατηρητικότητα, τη λογική, τη διαίσθηση και τη φαντασία σας και αφήστε το αστυνομικό σας δαιμόνιο να σας οδηγήσει στη λύση του μυστηρίου. Αν σε κάποιες περιπτώσεις δεν τα καταφέρετε, μπορείτε να ανατρέξετε στις τελευταίες σελίδες του βιβλίου όπου υπάρχουν οι λύσεις. Μια κλεψίτη ματιά δεν βλάπτει, εξάλλου κανείς δεν θα σας δει!

ΜΕΛΕΤΗ

«ΕΘΝΙΚΕΣ ΑΝΙΣΟΡΡΟΠΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ»
ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ
«ΙΩΛΚΟΣ», σελ. 160

Εξετάζοντας και αναλύοντας επίκαιρα θέματα, όπως η χρηματοπιστωτική κρίση, η οικονομική ύφεση και η κλιματική αλλαγή, ο συγγραφέας καταθέτει τους προβληματισμούς του, τοποθετείται επί αυτών και μεταφέρει την ανησυχία της έγκριτης επιστημονικής κοινότητας του πλανήτη μας, όπως λέει, η Ελλάδα, αν και ανήκει στον ανεπτυγμένο κόσμο, κινείται στην περιφέρεια και αντιμετωπίζει εσωτερικές ανισορροπίες.

- «Αν ο Αριστοτέλης ήταν διευθύνων σύμβουλος», Χαριδημού Τσοούκα, «Καστανιώτης». Δοκίμια για την ηγεσία και τη διοίκηση.
- «Αιγαίο, Η μακροχρόνια διαμάχη και ο ρόλος των Αμερικανών», Νίκου Κουρή, «Λιβάνης».
- «Το Ζαγόρι μας», μηνιαία έκδοση ιστορικής και λαογραφικής εταιρείας Ζαγορίου.
- «Εικόνες με την υπογραφή Ήριπ Αγγέλου». Η τεχνική ενός Κρητικού ζωγράφου του 15ου αιώνα, «Μουσείο Μπενάκη».
- «Αρχείο Παναγιώτη Χιώτη, 1837-1895. Κατάλογος», Γεωργία Κόκλα - Παπαδάτου, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ζακύνθου, Γενικά Αρχεία του Κράτους, Αρχεία Ν. Ζακύνθου, Δημόσια Ιστορική Βιβλιοθήκη Ζακύνθου.